

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Povolování pobytu cizinců zaměstnaných v sociálních a zdravotnických službách

**Ministerstvo vnitra ve spolupráci s
Ministerstvem práce a sociálních věcí a
Ministerstvem zdravotnictví**

Možnosti zaměstnání na území ČR

Krátkodobý pobyt za účelem zaměstnání do 90 dnů

Krátkodobé schengenské pracovní vízum

Dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání nad 90 dnů

Zaměstnanecká karta

Modrá karta (podmínkou je minimálně vyšší odborné vzdělání, pokud trvalo tři roky a měsíční mzda minimálně ve výši 47 828 Kč) – pro pracovníky v sociálních službách není využívána.

Krátkodobé schengenské pracovní vízum

Vydávání těchto víz je v kompetenci MZV.

Náležitosti žádosti:

- cestovní doklad
- fotografie
- vydané povolení k zaměstnání Úřadem práce České republiky dle § 89 odst. 2 zák. č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „ZoZ“) a pracovní smlouvu
- doklad o zajištění ubytování
- doklad prokazující finanční prostředky k pobytu
- doklad o záměru opustit území ČR
- doklad o cestovním zdravotním pojištění

Krátkodobé schengenské pracovní vízum

Prokázání odborné způsobilosti

K žádosti o povolení k zaměstnání je povinnost předložit (§ 91 odst. 2 ZoZ):

- pracovní smlouvu, dohodu o pracovní činnosti nebo smlouvu o smlouvě budoucí, v níž se strany zavazují v ujednané lhůtě uzavřít pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti,
- **doklady osvědčující odbornou způsobilost pro výkon požadovaného zaměstnání; u regulovaného povolání doklady dokládající splnění podmínky podle jiného právního předpisu,**
- další doklady, jestliže to vyplývá z charakteru zaměstnání nebo jestliže to stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas a již je Česká republika vázána.

Zaměstnanecká karta

Vydání zaměstnanecké karty se řídí zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „ZoPC“)

Náležitosti zaměstnanecké karty (§ 42h ZoPC):

- Cestovní doklad
- Číslo volného pracovního místa z centrální evidence
- Doklad prokazující účel pobytu cizince (pracovněprávní vztah)
- Doklad o zajištění ubytování
- **Doklad prokazující odbornou způsobilost pro výkon zaměstnání**
- Doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů
- Fotografie

Prokázání odborné způsobilosti

Dle ZoPC (§ 42 g odst. 2 písm. c)) je žádost o vydání zaměstnanecké karty oprávněn podat cizinec, pokud má odbornou způsobilost pro výkon požadovaného zaměstnání a tato podmínka vyplývá z charakteru zaměstnání nebo ji stanoví mezinárodní smlouva, zejména:

- 1. má požadované vzdělání;** v odůvodněných případech, zejména v případě důvodných pochybností, zda cizinec má požadované vzdělání nebo zda toto vzdělání odpovídá charakteru zaměstnání, je na žádost ministerstva povinen prokázat, že jeho zahraniční vzdělání bylo uznáno příslušným orgánem České republiky. **Jedná se o požadavky stanovené zaměstnavatelem, které MV kontroluje.**
- 2. má požadovanou odbornou kvalifikaci,** pokud je podle zvláštního právního předpisu vyžadována, a splňuje podmínky pro výkon regulovaného povolání, jde-li o takové povolání. **Jedná se o požadavky stanovené jiným zákonem, které MV kontroluje.**

MV nerozhoduje, která povolání jsou regulována. Odbornou způsobilost určují jiné právní normy v gesci jiných rezortů.

Prokázání požadovaného vzdělání

Jedná se o požadavky stanovené zaměstnavatelem, které MV kontroluje.

Je-li u cizince požadováno vzdělání, **které stanovil sám zaměstnavatel**, např. požaduje, aby jeho budoucí zaměstnanci měli minimálně SŠ nebo VŠ vzdělání a nejedná se o výkon regulovaného povolání, např. administrativní pracovník, **žadatel doloží doklad, že požadované vzdělání splňuje.**

Pokud by **žadatel získal vzdělání** v akreditovaném studijním oboru a programu **v České republice**, pak **má volný přístup na trh práce České republiky** a k žádosti předloží tento doklad (maturitní vysvědčení, vysokoškolský diplom), další doklady již nepředkládá.

Pokud by žadatel **získal vzdělání v zahraničí**, musí k žádosti **navíc doložit úřední překlad** dokladu o vzdělání. Nejsou-li pochybnosti, lze žadatelovo vzdělání akceptovat. **V případě pochybností**, zda uvedené vzdělání odpovídá, **musí žadatel na požádání nostrifikovat své vzdělání**, a to buď na školském odboru Krajského úřadu ČR (v případě SŠ vzdělání), nebo na vysoké škole, která vyučuje obor získaný žadatelem v zahraničí (v případě VŠ vzdělání).

Splnění podmínek pro výkon regulovaného povolání

Jedná se o požadavky stanovené jiným zákonem, které MV kontroluje.

Bude-li žadatel vykonávat regulované povolání, musí k žádosti doložit doklad prokazující splnění podmínek pro výkon takového povolání.

Doklad může být doložen 2 formami:

- 1) získal odbornou způsobilost v ČR – stačí tento doklad**
- 2) získal odbornou způsobilost v zahraničí – je potřeba mít odbornou způsobilost uznanou uznávacím orgánem, který vydá rozhodnutí**

V ČR je **regulováno cca 330** povolání a odborných činností, jejichž **databázi vede MŠMT**. Databáze je dostupná na stránkách: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/databaze-regulovanych-povolani>

MPSV spravuje databázi **národní soustavy povolání**, kde lze mimo jiné nalézt kvalifikační požadavky pro výkon daného povolání. Databáze je dostupná na stránkách: <https://www.nsp.cz/>

Legislativní rámec v případě pracovníků v sociálních a zdravotnických službách

Právními normami v této oblasti jsou:

Zák. č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků EU a některých příslušníků jiných států

Zák. č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta

Zák. č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče

Zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Klasifikace zaměstnání pracovníků v sociálních a zdravotnických službách a jejich regulace

532 - Pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti

Regulovaná povolání – uznávací orgán Ministerstvo zdravotnictví:

53211 - Ošetřovatelé v oblasti pobytové péče

53292 - Dezinfektoři

53293 - Autoptičtí laboranti

53294 - Zubní instrumentáři

53295 - Sanitáři

53296 - Řidiči vozidel zdravotnické záchranné služby

53221 - Ošetřovatelé v oblasti ambulantních a terénních služeb a domácí péče

Regulovaná povolání – uznávací orgán Ministerstvo práce a sociálních věcí

53212 - Pracovníci přímé obslužné péče v oblasti pobytové péče

53219 - Ostatní pracovníci v sociálních službách v oblasti pobytové péče

53222 - Pracovníci přímé obslužné péče v oblasti ambulantních a terénních služeb a domácí péče

53229 - Ostatní pracovníci v sociálních službách v oblasti ambulantních a terénních služeb a domácí péče

Neregulovaným povoláním je: 53299 - Ostatní pracovníci osobní péče ve zdravotní a sociální oblasti jinde neuvedení. **Nespadají sem pracovníci vykonávající přímo činnosti zdravotnických pracovníků dle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a pracovníci vykonávající sociální služby dle zákona o sociálních službách, a nesmí být vykazováni jako takovíto pracovníci ve vztahu ke zřizovateli!!!**

Splnění regulovaných podmínek pro výkon povolání v sociálních službách

Pracovník v sociálních službách je regulovaným povoláním. Uznávacím orgánem je MPSV.

Odbornou způsobilostí pracovníka v sociálních službách je:

základní vzdělání, střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu.

U zákonem stanovených osob se absolvování kurzu nevyžaduje (§ 116 odst. 5 zák. č. 108/2006 Sb. o sociálních službách). Jedná se o osoby, které získaly vzdělání v oborech zaměřených na sociální práci.

Absolvování kvalifikačního kurzu je třeba splnit do 18 měsíců ode dne nástupu zaměstnance do zaměstnání. Do doby splnění této podmínky vykonává zaměstnanec činnost pracovníka v sociálních službách pod dohledem odborně způsobilého pracovníka v sociálních službách

Uznání odborné kvalifikace pracovníka v sociálních službách – MPSV

Žádost o uznání odborné kvalifikace sociálního pracovníka a pracovníka v sociálních službách se podává u Ministerstva práce a sociálních věcí.

Žadatel doloží: žádost, kopii dokladu o vzdělání (v originálním jazyce a v překladu do jazyka českého), výpis z evidence rejstříku trestů ze země, kde se zdržoval v posledních 3 letech nepřetržitě déle než 3 měsíce (ne starší 3 měsíců), lékařský posudek o zdravotní způsobilosti (ne starší 3 měsíců).

V některých případech je třeba doložit i **nostrifikaci vzdělání** (např. u žadatelů se základním vzděláním nebo žadatelů se vzděláním v oblasti zdravotnictví - lékař, zdravotní sestra, ošetřovatelka, kteří nechtějí absolvovat kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách) nebo rozhodnutí o uznání odborné kvalifikace od orgánu, který je k tomu kompetentní (např. Ministerstvo zdravotnictví)

Žadatel může **zplnomocnit fyzickou nebo právnickou osobu** (úředně ověřená plná moc) k úkonům spojeným s vydáním rozhodnutí (podání žádosti, seznámení se spisem, vzdání se práva na podání rozkladu, převzetí rozhodnutí, aj. úkony dle správního řádu)

Více informací na <https://www.mpsv.cz/web/cz/vzdelavani>

Splnění regulovaných podmínek pro výkon povolání v sociálních službách

Žadatel žádající o zaměstnaneckou kartu na pozici pracovníka v sociálních službách musí doložit buď:

1) Doklad prokazující, že **na území České republiky vykonal akreditovaný kvalifikační kurz** (dle zákona o sociálních službách)

2) **Doklad (rozhodnutí) vydaný uznávacím orgánem - MPSV**

Uznávací orgán ve svém rozhodnutí stanoví dobu, na kterou má žadatel uznanou odbornou způsobilost. Zaměstnanecká karta bude vydána na tuto dobu, bude-li rozhodnutí uznávacího orgánu na dobu neurčitou, pak se zaměstnanecká karta vydá podle délky uzavření pracovněprávního vztahu, nejdéle však na 2 roky.

Splnění regulovaných podmínek pro výkon povolání v sociálních službách v kompetenci zaměstnavatele

Zaměstnavatel může rovněž zaměstnat specifické skupiny osob. **U těchto osob ručí zaměstnavatel za to, že splňují podmínky pro výkon regulovaného povolání.** Jedná se o:

- **občany ČR** (Čech, který vystudoval zahraniční školu, musí mít ověřenou zahraniční vzdělání, že může vykonávat povolání na území ČR)
- **občany EU** (stejně podmínky jako v případě občanů ČR)
- **občany třetích zemí, kteří mají zaměstnaneckou kartu s volným přístupem na trh práce** (u těchto osob není zákonnou náležitostí doklad prokazující splnění podmínek pro výkon regulovaného povolání)

Splnění podmínek pro výkon **zdravotnického povolání** u poskytovatelů sociálních i zdravotních služeb

Regulovaným zdravotnickým povoláním jsou všechna povolání uvedená v zákoně č. **95/2004 Sb.** (lékař, zubní lékař, farmaceut) a v zákoně č. **96/2004 Sb.** (42 povolání - § 5 až § 42 – všeobecná sestra, dětská sestra, praktická sestra, ošetřovatel, sanitář, atd.).

Uznávacím orgánem pro všechna tato povolání je Ministerstvo zdravotnictví, které vydává rozhodnutí:

- časově omezená – **rozhodnutí o povolení výkonu odborné praxe** na dobu určitou;
- časově neomezená – **rozhodnutí o způsobilosti k výkonu příslušného zdravotnického povolání** na území České republiky.

Ministerstvo zdravotnictví je uznávacím orgánem pro všechny zdravotnická povolání bez ohledu na budoucího zaměstnavatele (zda půjde o poskytovatele zdravotních služeb či poskytovatele sociálních služeb).

Splnění podmínek pro výkon **zdravotnického povolání** u poskytovatelů sociálních i zdravotních služeb

Všechny informace, včetně formuláře žádostí a seznamu požadovaných dokladů jsou dostupné na **webových stránkách Ministerstva zdravotnictví**.

V případě povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta na adrese:

http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/uznavani-kvalifikaci-lekarskych-pracovnikukteri-ziskali-vzdelani-mimo-staty-eu_952_3.html

(www.mzcr.cz / Odborník zdravotník / Věda a lékařská povolání / Uznávání kvalifikací / Lékařská povolání / Uznávání kvalifikací lékařských pracovníků, kteří získali vzdělání mimo státy EU)

V případě ostatních (nelékařských) zdravotnických povolání na adrese:

http://www.mzcr.cz/Odbornik/obsah/uznavani-kvalifikaci-ziskanych-mimo-clenske-staty-eu_958_3.html

(www.mzcr.cz / Odborník zdravotník / Ošetřovatelství a nelékařská povolání / Přiznávání a uznávání kvalifikací / Uznávání kvalifikací / Uznávání kvalifikací získaných v mimo členských státech EU)

Změna zaměstnavatele nebo pracovního zařazení

Pokud cizinec v průběhu svého pobytu na zaměstnaneckou kartu bude měnit zaměstnavatele nebo pracovní pozici, je povinen učinit oznámení MV.

Náležitosti oznámení:

- řádně vyplněný formulář
- doklad prokazující, že jeho dosavadní pracovněprávní trvá, nebo ke kterému dni skončil
- pracovní smlouvu, dohodu o pracovní činnosti
- číslo volného pracovního místa z centrální evidence
- **prohlášení budoucího zaměstnavatele, že má cizinec odbornou způsobilost pro výkon požadovaného zaměstnání. Zaměstnavatel ručí za to, že žadatel splňuje podmínky pro výkon takového povolání.**

V případě žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty bude vyžadováno předložení dokladu prokazujícího odbornou způsobilost, nebyl-li tento doklad předložen v dřívějším řízení.